

APLICATIU

GUIA DOCENT

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	GRAMÀTICA LLATINA
Codi	100406
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Primer
Horari	Dilluns i dimecres- 8.30- 10.00h.
Lloc on s'imparteix	<i>Facultat de Filosofia i Lletres)</i>
Llengües	castellà

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Cándida Ferrero Hernández
Departament	Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7/ 139
Telèfon (*)	935811141
e-mail	Candida.ferrero@uab.cat
Horari d'atenció	Dilluns: 10. 30- 11.30

2. Equip docent

Nom professor/a	Cándida Ferrero Hernández
Departament	Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana
Horari de tutories	Dilluns: 15.30- 17.00

3.- Prerequisits

Per cursar aquesta assignatura no hi ha prerequisits, s'entén que els estudiants parteixen de diversos nivells de coneixement de la llengua llatina, per tant, es tendirà a l'anivellament del grau de coneixement. Es partirà dels coneixements adquirits pels estudiants durant la seva etapa preuniversitària, intentant consolidar així llurs bases lingüístiques, per ampliar-les a fi que puguin afrontar els estudis subsegüents en el grau d'Estudis Clàssics, especialment en aquelles matèries de llatí.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Aquesta assignatura forma part de la Matèria "Llengua Clàssica" del Primer curs del Grau "Estudis Clàssics" i es planteja com una assignatura de Formació bàsica. L'objectiu fonamental de l'assignatura Gramàtica llatina és l'assoliment dels mecanismes bàsics per a la correcta comprensió i traducció de textos llatins mitjançant la fixació progressiva dels continguts fonètics, morfològics i sintàctics. Es tracta, doncs, d'una assignatura de caràcter propedèutic i instrumental, amb una part important de pràctica. Aquesta assignatura té continuïtat amb l'assignatura de Textos llatins I. Els objectius formatius, que pretén, són els següents:

- Consolidació dels coneixements instrumentals bàsics (teòrics i pràctics) de la gramàtica llatina.
- Adquisició d'una base gramatical sòlida per als estudis de textos clàssics, des de la perspectiva de la gramàtica descriptiva i històrica.
- Adquisició de bagatge lèxic.
- Lectura, traducció, comentari i anàlisi morfosintàctic d'autors que ofereixen exemples clars per a la comprensió de les estructures gramaticals del llatí: a partir d'una selecció de textos de diversos autors de la literatura llatina, en particular Juli Cèsar, tot i que es farà un recull variat.
- Familiarització amb les principals gramàtiques i diccionaris de la llengua llatina.
- Contacte amb els principals repertoris bibliogràfics, bases de dades i recursos "on line".

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

CE1. Analitzar i aplicar els coneixements gramaticals adquirits a l'anàlisi i comprensió dels textos llatins

Resultats d'aprenentatge

Llegir i interpretar correctament un text llatí clàssic de nivell bàsic.
Identificar un lèxic llatí bàsic de 1000 mots aprox.

Competència

CE4. Interpretar textos llatins, escrits en prosa i en vers, aplicant el mètode filològic

Resultats d'aprenentatge

Analitzar morfosintàcticament un text llatí clàssic de nivell bàsic.
Identificar les estructures sintàctiques i la morfologia bàsiques de la llengua llatina d'època clàssica.

Competència

CE13. Aplicar tant els coneixements com la capacitat d'anàlisi en la resolució de problemes relatius a la filologia clàssica

Resultats d'aprenentatge

Capacitat de fer un comentari lingüístic dels textos proposats.

6.- Continguts de l'assignatura

- 1: Nocions de la història de l'Alfabet llatí. Fonologia del llatí.
- 2: Explicació del concepte de paraula flexiva.
- 3: Estructura de l'oració simple: funcionament del nom i del verb en llatí.
- 4: Diferents tipus de noms: les declinacions.
- 5: L'adjectiu. Els numerals.
- 6: El pronom llatí i les seves accepcions.
7. L'ús de les preposicions. Els adverbis.
8. Estructura sistemàtica del verb llatí.
9. Verbs defectius e irregulars.
10. Sintaxi de l'oració complexa: Oracions substantives, Oracions adjectives, Oracions adverbials, en especial els usos de les conjuncions VT i CVM.

Aquests són els temes fonamentals, tot i que la seva seqüència serà gradual a partir dels textos.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

Les classes presencials seran eminentment pràctiques, per la qual cosa l'assistència és obligada. La seva dinàmica serà:

1. Llegir, analitzar i traduir la selecció de textos proposada.
2. Proporcionar als estudiants mecanismes que els permetin entendre els textos.
3. Corregir els exercicis i els textos diàriament pels i per les estudiants, individualment o en grup.
4. Comentar el contingut lingüístic dels textos.
5. Utilització del Campus Virtual per enviar les pràctiques obligatòries, així com les complementàries de reforç i/o d'ampliació.

L'estudiant ha de dedicar un total de 150 hores a aquesta assignatura (6 ECTS x 25h. crèdit), repartides entre activitat dirigida i supervisada, activitat autònoma i activitat d'avaluació.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE

Dirigides (33%)

Anàlisi gramatical i introducció a la traducció.	40 h.	Aplicar les tècniques que permeten la comprensió ràpida del text llatí, des de les estructures simples a les complexes. Ser capaç de veure el text com un missatge unitari.
Explicació teòrica dels conceptes gramaticals de manera progressiva.	10 h.	Sistematitzar i consolidar la morfosintaxi llatina.
Total	50 h.	

Supervisades (17%)

Supervisió d'exercicis gramaticals i de traducció resoltos pels estudiants.	11.00 h.	Ser capaç de reconèixer els errors propis i entendre els mecanismes que els han provocat.

Exercicis de control a l'aula	9.00 h.	
Tutoria	5.00 h.	

Autònomes
(50%)

Preparació dels exercicis i de la traducció dels textos proposats.	50.00 h.	Aplicació del coneixement gramatical adquirit. .
Estudi de les estructures gramaticals i sintàctiques.	20.00 h.	
Elaboració del dossier personal a partir dels exercicis i dels textos proposats.	5.00 h.	Reconèixer estructures morfosintàctiques i de fer-ne una classificació adequada.

8.- Avaluació

L'avaluació de l'estudiant es farà a partir de la recollida de les evidències següents:

- Resolució d'exercicis. Amb una periodicitat regular, l'estudiant haurà de resoldre per escrit individualment o en grup exercicis breus o de respondre qüestions, en què demostrï la comprensió i aplicació dels continguts explicats a les classes presencials. Aquests exercicis seran corregits a classe i, si escau, en les sessions personals de tutoria. **30 %**
- Intervenció i participació a les sessions presencials. **10 %**
- Valoració del dossier gramatical. **10%**
- Exercici final escrit teòric i pràctic. **50 %**

Nota:

Si la professora té dues o més evidències singulars de l'estudiant (treballs, controls i/o proves), aquest ja no podrà ser qualificat com a "no presentat".

ACTIVITATS D'AVAUACIÓ

HORES

**RESULTATS
D'APRENTATGE**

Control dels tres primers temes.	5- 10- 2011 1.30 h. Aula	Coneixement de la formació de l'alfabet llatí: trets històrics i la seva equivalència prosòdica. La llengua llatina como llengua flexiva. Trets de la frase llatina.
Control del sistema nominal, adjectival, i numerals i adverbis.	2- 11- 2011 1.30 h Aula	Coneixement teòric i aplicació pràctica a textos.
Control del sistema verbal.	30- 11- 2011 1.30 h Aula	Coneixement teòric i aplicació pràctica a textos.
Control de la frase complexa: trets rellevants	21- 12- 2011 1.30 h Aula	Coneixement teòric i aplicació pràctica a textos.
Lliurament del dossier gramatical: supervisió.	16- 01- 2012 1.30 h Aula	Capacitat de síntesi, d'anàlisi i de classificació.
Examen global sobre el temari	18- 01- 2012 1.30 h Aula	Resolució de qüestions gramaticals que evidencin l'assoliment dels conceptes morfosintàctics treballats, sobre la base d'un text en prosa.

9- Bibliografia i enllaços web

Gramàtiques necessàries:

PANHUIS, D., *Latin Grammar*. Ann Arbor, 2009 (4 ed.)

RUBIO, L. y GONZALEZ ROLAN, T., *Nueva Gramática Latina*. Madrid, 1985.
Madrid, 1988

Resum gramatical bàsic:

ENRÍQUEZ, J. A.- LÓPEZ FONSECA, A., *Resumen de Gramática Latina*. Madrid, 1993.

Manual de Sintaxi:

Sintaxi:

VALENTÍ FIOL, E., *Sintaxi llatina*. Reelaboració a cura de P. L. Alonso. Versió al català de J. Medina. Barcelona, 1979.

VALENTÍ FIOL, E., *Sintaxis latina*, Bosch, Barcelona 1984 (reimpre.).

Manuais avançat:

BELTRÁN, J. A., *Introducción a la morfología latina*. Zaragoza 1999.

LAVENCY, M., *Vsus*. Paris, 1985.

TRAIANA, A. – PERINI, G. B., *Propedeutica al latino universitario*. Bologna, 1982³.

TRAIANA, A., *L' Alfabeto e la pronuncia del latino*. Bologna, 1967.

Enllaços "gramaticals":

<http://iessapostol.juntaextremadura.net/latin/gramatica/gramatica.html>

http://www.extremaduraclasica.com/gramatica_latina/index.html

Totes dues de Carlos Cabanillas

<http://www.xtec.es/~sgiralt/labyrinthus/roma/lingua/grammat1.htm>

de Sebastià Giralt.

10.- Programació de l'assignatura

GRUP/S:___

El programa de l'assignatura, explicat en els objectius, els continguts i les activitats, serà desglossat de manera més àmplia a través de l'espai de l'assignatura al Campus Virtual.

ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
Tots els dies de classe, excepció feta dels dedicats a l'avaluació.	Resolució d'exercicis i traducció de textos a casa.	Aula	Textos i exercicis del material que proporioni la professora.	
Sessions de tutoria periòdiques	Correcció personalitzada o aclariments de dubtes sobre els exercicis.	Depatx B7/ 139.	Textos i exercicis del material que proporioni la professora.	

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
17- 10- 2011	Correcció del control 1	Campus Virtual	A partir de l'exercici corregit prèviament per la professora.	Autoavaluació i reflexió sobre les mancances i errades.
14- 11- 2011	Correcció del control 2	Campus Virtual	A partir de l'exercici corregit prèviament per la professora	Autoavaluació i reflexió sobre les mancances i errades.
11- 01- 2012	Correcció del control 3	Campus Virtual	A partir de l'exercici corregit prèviament per la professora	Autoavaluació i reflexió sobre les mancances i errades.
16- 01- 2012	Lliurament del dossier gramatical	Aula	Dossier gramatical elaborat pels estudiants a partir dels textos que els haurà lliurat la professora.	Valoració de la feina diària i continuada.